

Lovforslag nr. L 185. Fremsat den 12. marts 2003 af finansministeren (Thor Pedersen)

Forslag

til

Lov om tilskud til Grønlands hjemmestyre for 2004

§ 1. Staten yder i 2004 et årligt tilskud til Grønlands hjemmestyre på 3.005,2 mio. kr. Beløbet er angivet i 2004-pris- og lønniveau. Finansministeren kan på baggrund af markante ændringer i pris- og lønudviklingen bestemme, at beløbet justeres.

Stk. 2. Indgås der aftale mellem Grønlands hjemmestyre og staten om at indføre en ordning, hvorefter overskuddet fra spil i Grønland tilgår Grønlands hjemmestyre uden dansk statsafgift med virkning i 2004, kan finansministeren bestemme, at bloktilskuddet ændres i overensstemmelse hermed.

§ 2. Tilskuddet udbetales forskudsvis med 1/12 hver måned. Finansministeren kan dog ef-

ter aftale med Grønlands hjemmestyre fastsætte regler om ændrede udbetalingsterminer.

§ 3. Staten yder kompensation til Grønlands hjemmestyre i overensstemmelse med den danske regerings og det grønlandske landsstyes aftale af 21. august 1990, som indgået i henhold til artikel 24 i den dansk-grønlandske dobbeltbeskatningsaftale, således som aftalen af 21. august 1990 er ændret ved tillægsaftale af 31. august 1997.

§ 4. Loven træder i kraft den 1. januar 2004. Samtidig ophæves lov nr. 452 af 7. juni 2001 om tilskud til Grønlands hjemmestyre.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger.

1. Indledning

Lovforslaget indebærer, at ordningen om tilskud til Grønlands hjemmestyre for 2002-03, videreføres i 2004, jf. lov nr. 452 af 7. juni 2001 om tilskud til Grønlands hjemmestyre. Der henvises til Folketings-tidende 2000-2001 tillæg A s. 6875 og s. 6883, FF s. 7534, tillæg B s. 1325, FF s. 9023, FF s. 9222, tillæg C s.1088.

Den eksisterende bloktilskudslov fastsætter bloktilskuddet for perioden 2002 - 2003 med et årligt beløb på 2.952,1 mio. kr. (2003-pris- og lønniveau). Bloktilskuddet foreslås i 2004 fastsat til 2.952,1 mio. kr. i 2003-pris- og lønniveau svarende til bloktilskuddet i 2003. Opregnet til 2004-pris- og lønniveau fastsættes bloktilskuddet i 2004 til 3.005,2 mio. kr., jf. bilag 2.

Bloktilskudsfastsættelsen i 2004 sker på baggrund af aftale indgået mellem den danske regering og Grønlands landsstyre den 26. februar 2003 om bloktilskudsfastsættelsen for år 2004. Aftalen vedlægges som bilag, jf. bilag 1.

2. Baggrunden for lovforslaget

Bloktilskudsordningen for Grønland blev etableret i forbindelse med indførelse af hjemmestyre i Grønland den 1. maj 1979.

Hjemmestyreordningen indebærer, at hjemmestyret kan overtage den regelfastsættende og administrative kompetence på en række sagsområder, der er nævnt i bilaget til hjemmestyreloven. Overgang af sagsområder til hjemmestyret kan ifølge hjemmestyrelovens §§ 4 og 5 enten ske således, at hjemmestyret selv overtager finansieringen af det pågældende område (§ 4) eller således, at der ydes et statstilskud til hjemmestyret svarende til statens besparelse ved områdets overgang til hjemmestyret (§ 5). Tilskud til hjemmestyret til varetagelse af de overtagne områder ydes som et samlet generelt tilskud, hvis anvendelse er undergivet hjemmestyrets fri prioritering.

Hjemmestyrelovens § 7 giver mulighed for, at også andre sagsområder end de, der er nævnt i bilaget, kan

overtages af hjemmestyret efter reglerne i lovens §§ 4 og 5. Overførslen kan kun ske efter aftale mellem regeringen og hjemmestyret og skal ske ved lov.

Hovedparten af de områder, som hjemmestyret har overtaget, er overtaget med tilskud i henhold til hjemmestyrelovens §§ 4 og 5.

Der resterer kun nogle få områder, der yderligere vil kunne overføres til hjemmestyret.

Hjemmestyreordningen indebærer som nævnt, at Grønlands hjemmestyre kan overtage den regelfastsættende og administrative kompetence på sagsområder med tilskud.

I Hjemmestyrekommissionens betænkning peges på, at det principielt ville være rigtigst, hvis hjemmestyret selv finansierede de opgaver, det overtog fra staten. Baggrunden for anbefalingen om et statsligt tilskud var imidlertid bl.a., at kommissionen samtidig vurderede, at Grønlands økonomiske formåen i forhold til det ønskede omfang af offentlige opgaver i hvert fald i en årrække nødvendiggjorde en statslig medfinansiering af de fra staten overførte opgaver.

I 2001 drøftede parterne på den baggrund spørgsmålet om den fremtidige udvikling i bloktilskuddet i forbindelse med forhandlingerne om bloktilskuddet for perioden 2002-2003. Det var landsstyrets opfattelse, at stillingtagen til dette spørgsmål burde afvente betænkningen fra den af Grønlands landsstyre nedsatte selvstyrekommission, som forventedes fremlagt ultimo 2002, og som bl.a. vil indeholde overvejelser om principperne for fastsættelsen af bloktilskuddet.

Parterne var derfor enige om, at der med hensyn til fastsættelse af bloktilskuddet fra den efterfølgende bloktilskudsperiode fra 2004 med baggrund i betænkningen fra selvstyrekommissionen kunne forhandles om principper for en gradvis aftrapningsordning for bloktilskuddet, således at der sigtedes mod, at Grønland blev mindre afhængig af bloktilskuddet, men også med hensyntagen til solidaritetshensynet mellem de to samfund. Disse forhandlinger skulle indgå i de generelle forhandlinger om bloktilskuddet fra 2004.

Selvstyrekommissionens betænkning er imidlertid forsinket. På den baggrund er regeringen og Grøn-

F. t. l. om tilskud til Grønlands hjemmestyre for 2004

lands landsstyre enige om en etårig forlængelse af den nuværende aftale. Derudover er regeringen og landsstyret enige om, at der gennemføres et bredere, fælles udvalgsarbejde, som skal belyse eksisterende hindringer og angive muligheder for en styrkelse af det grønlandske erhvervsliv.

3. Lovforslagets hovedindhold

3.1 Hovedprincipper for fastsættelsen af bloktilskuddet

Med hensyn til fastsættelse af bloktilskuddet fra næste bloktilskudsperiode fra 2005 er parterne enige om, at der kan forhandles om principperne for en gradvis aftrappingsordning for bloktilskuddet, således at der sigtes mod, at Grønland bliver mindre afhængig af bloktilskuddet, men også med hensyntagen til solidaritetshensynet mellem de to samfund. Dette vil indgå i de generelle forhandlinger om fastsættelsen af bloktilskud fra 2005. Betænkningen fra Selvstyrekommissionen og det erhvervsudvalg, som regeringen og landsstyret er enige om at nedsætte, vil kunne danne baggrund for disse forhandlinger.

Bloktilskuddet fastsættes i 2004 til 2.952,1 mio. kr. i 2003-pris- og lønniveau svarende til bloktilskuddet i 2003. Opregnet til 2004-pris- og lønniveau fastsættes bloktilskuddet i 2004 til 3.005,2 mio. kr., jf. bilag 2. Den nuværende aftale om pris- og lønregulering af bloktilskuddet til Grønlands landsstyre har været gældende siden 1988. Bloktilskuddet reguleres årligt i overensstemmelse med stigningen i det generelle pris- og lønindeks på statens finanslov for det pågældende år.

Beregningen af opregningsprocenten tager udgangspunkt i et vægtet gennemsnit af den skønnede stigning i forbrugerprisindekset og det statslige lønindeks, hvor vægtningen er fastsat til 40/60.

Parterne er enige om at anbefale fastholdelse af denne opregningsprocedure.

Der vil indtil den endelige vedtagelse af finanslovsforslaget i december kunne ske justeringer i pris- og lønforudsætningerne med konsekvenser for bloktilskuddet til Grønlands hjemmestyre, såfremt den forventede pris- og lønudvikling ændres markant i forhold til det ved budgetteringen forudsatte.

Af den eksisterende bloktilskudslov, jf. lov nr. 452 af 7. juni 2001 om tilskud til Grønlands hjemmestyre, fremgår det, at der i bloktilskuddet er indeholdt en ramme på 7 mio. kr. for tilskud til helikopterberedskabet. Det forudsættes i paragraf 1 stk. 2 i lov nr. 452 af 7. juni 2001, at der indgås særlige regler herom.

Det blev den 29. juli 2001 aftalt mellem på den ene side Statsministeriet og Finansministeriet og på den anden side Grønlands landsstyre, at det statslige tilskud til redningsberedskabet blev på 7 mio. kr. Det statslige tilskud på 7 mio. kr. var endeligt, således var det herefter op til landsstyret at indgå de nødvendige aftaler med flyselskaberne og selv dække eventuelle merudgifter eller indkassere eventuelle besparelser. Ydelsen ændrede ikke ved den allerede eksisterende ansvarsfordeling i beredskabsopgaverne.

Parterne er enige om, at staten som en del af bloktilskuddet fortsat yder et økonomisk tilskud til hjemmestyret på 7 mio. kr. med henblik på at sikre et for hjemmestyret tilfredsstillende eftersøgnings- og redningsberedskab i Midtgrønland og Disko-området inden for den allerede eksisterende ansvarsfordeling af beredskabsopgaverne og i henhold til aftale af 29. juli 2001 mellem regeringen og landsstyret.

3.2 Aftale om udbud af spil i Grønland

Det foreslås, at der i bloktilskudsperioden vil kunne ske ændringer i tilskuddet, såfremt der mellem Grønlands hjemmestyre og staten træffes aftale om at indføre en såkaldt "entreprenørmodel" for udbud af spil i Grønland.

Entreprenørmodellen indebærer, at Grønlands hjemmestyre ikke længere modtager penge fra tips- og lottomidlerne, men til gengæld tilføres overskuddet fra spil i Grønland samtidig med, at den danske stat afstår fra at opkræve statsafgift af spil i Grønland.

En årlig reduktion af bloktilskuddet, svarende til den bortfaldne statsafgift det første år, medfører, at ordningen som udgangspunkt giver et mindre tab for Grønlands hjemmestyre, men samtidig giver et større incitament til at øge spilleomsætningen i Grønland i fremtiden.

3.3 Kompensation i henhold til dobbeltbeskatningsaftale

Staten yder Grønlands hjemmestyre et beløb som kompensation for, at Grønland undlader at beskatte visse indtægter, jf. aftale af 21. august 1990, som ændret ved tillægsaftale af 31. august 1997. Aftalerne er indgået i henhold til artikel 24 i dobbeltbeskatningsaftalen af 18. oktober 1979.

Aftalen af 21. august 1990, som ændret ved tillægsaftale af 31. august 1997, har til formål at løse nogle særlige skattemæssige problemer, der opstod på grund af forskelle mellem dansk og grønlandsk skattelovgivning. Problemerne, som især ramte udsendte fra Danmark, herunder forsvarets personel og andre offentligt ansatte, vedrørte den skattemæssige behand-

ling af de pågældendes pensionsordninger og dagpenge/rejsegodtgørelse.

Aftalen går ud på, at Grønland undlader at beskatte personer, der er bosat i Grønland af løbende rentetilskrivninger til deres pensionsopsparring i danske pengeinstitutter m.fl. Grønland undlader også at beskatte offentligt ansatte, der er udsendt fra Danmark af bidrag, som deres arbejdsgiver betaler til visse obligatoriske pensionsordninger, som var etableret inden udsendelsen til Grønland. Desuden undlader Grønland at beskatte personer, der er bosat i Grønland, af en række pensions- og forsikringsordninger, der ophæves i utide.

Aftalen medfører endvidere, at Grønland ikke kan beskatte dagpenge og rejsegodtgørelse, som staten eller danske kommuner udbetaler i forbindelse med udførelse af offentligt hverv, omfattet af ligningsloven § 9, stk. 5, 2. pkt. Bestemmelsen i ligningsloven omfatter kun dagpenge og rejsegodtgørelse ved ophold i udlandet på indtil 6 måneder. Grønland kan således beskatte disse ydelser efter udløbet af denne 6 måneders tidsfrist.

Aftalen medfører endeligt, at Danmark til gengæld yder kompensation for det grønlandske provenutab ved den manglende beskatning på disse områder.

Grønland modtager et kompensationsbeløb på 16,1 mio. kr. for at undlade beskatning på pensionsområdet og et kompensationsbeløb på 2,4 mio. kr. (dog 2,8 mio. kr. for 1999) for at undlade beskatning af dagpenge/rejsegodtgørelse. Begge beløb bliver fra og med 1999 reguleret i overensstemmelse med den gennemsnitlige pris- og lønregulering på statens driftsbudget, og udgør således tilsammen 21,1 mio. kr. i 2003.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Ved aftalen af 26. februar 2003 mellem den danske regering og Grønlands landsstyre blev bloktilskuddet i 2004 fastsat til 2.952,1 mio. kr. i 2003-pris- og lønniveau svarende til 3005,2 mio. kr. i 2004-pris- og lønniveau.

I denne beløbsfastsættelse indgår et årligt tilskud på 7,0 mio. kr. vedrørende helikopterberedskabet i Midt-

grønland og Disko-området. Beløbet på 7 mio. kr. er endeligt.

Indgås der aftale mellem Grønlands hjemmestyre og staten om at indføre en ordning, hvorefter overskuddet fra spil i Grønland tilgår Grønlands hjemmestyre uden dansk statsafgift med virkning i 2004, kan finansministeren bestemme, at bloktilskuddet ændres i overensstemmelse hermed.

Med aftalen af 21. august 1990 samt tillægsaftale af 31. august 1997 mellem den danske regering og Grønlands landsstyre blev der løst en række skattemæssige problemer. I forbindelse med hjemmestyrets tilbagetræden fra beskatning af visse typer indkomst yder staten kompensation for det grønlandske provenutab.

Kompensationsbeløbet optages på de årlige bevilningslove. På finansloven for 2003 er på § 38.11.01. Personskatter optaget et beløb på 21,1 mio. kr. svarende til kompensationsbeløbet til Grønland.

Bestemmelserne i lovforslagets § 3 om kompensation til Grønlands hjemmestyre for beskatning af visse indkomster har således ingen betydning for fastsættelse af bloktilskuddet.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke erhvervsmæssige konsekvenser.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Forelæggelse for de grønlandske myndigheder

Der har mellem regeringen og Grønlands landsstyre været ført forhandlinger om tilskuddet for perioden efter 2003. Med aftale af 26. februar 2003 blev der opnået enighed om bloktilskudsfastsættelsen for år 2004.

Lovforslaget vil blive forelagt Grønlands hjemmestyre og påregnes behandlet på Landstingets forårsamling i marts-april måned 2003, således at Landstingets udtalelse foreligger inden lovforslagets 3. behandling i Folketinget.

Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner.	Ingen	Forslaget indebærer, at staten i år 2004 skal overføre 3005,2 mio. kr. til Grønlands hjemmestyre, svarende til blokstilskuddet i 2003 opregnet til 2004-pris- og lønniveau.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 2.**Til § 1*

Tilskuddet til Grønlands hjemmestyre foreslås bibeholdt på 2.952,1 mio. kr. (2003-pris- og lønniveau) i 2004 svarende til tilskuddet i 2003. Opregnet til 2004-pris- og lønniveau fastsættes bloktilskuddet i 2004 til 3.005,2 mio. kr. I det samlede tilskud indgår et tilskud på 7,0 mio. kr. til helikopterberedskabet i Grønland. Bestemmelserne om pris- og lønregulering af tilskuddet foreslås uændret i forhold til den gældende tilskudslov. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at såfremt der indgås aftale mellem Grønlands hjemmestyre og staten om at indføre en ordning, hvorefter overskuddet fra spil i Grønland tilgår Grønlands hjemmestyre uden dansk statsafgift med virkning i 2004, kan finansministeren bestemme, at bloktilskuddet ændres i overensstemmelse hermed.

Bestemmelserne om udbetalingsterminer er foreslået uændret i forhold til den gældende tilskudslov. Finansministeren kan efter aftale med Grønlands hjemmestyre fastsætte regler om ændrede udbetalingsterminer. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Lovbestemmelsen er foreslået uændret i forhold til § 4 i den gældende tilskudslov. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til § 4

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft 1. januar 2004.

Finansministeriet og Grønlands landsstyre**København den 26. februar 2003****Aftale mellem regeringen og Grønlands landsstyre om fastsættelse af bloktilskuddet til Grønlands hjemmestyre for år 2004**

Udgangspunktet for denne aftale er, at det i aftalen mellem regeringen og Grønlands landsstyre om bloktilskuddet for perioden 2002 – 2003 fremgik, at der kan forhandles om principperne for en gradvis aftrappingsordning af bloktilskuddet fra 2004 med baggrund i Selvstyrekommissionens betænkning. Selvstyrekommissionens betænkning er imidlertid forsinket. På den baggrund er regeringen og Grønlands landsstyre enige om en etårig forlængelse af den nuværende aftale. Derudover er regeringen og landsstyret enige om, at der gennemføres et bredere, fælles udvalgsarbejde, som skal belyse eksisterende hindringer og angive muligheder for en styrkelse af det grønlandske erhvervsliv.

1. Parterne er nået til enighed om, at en ny bloktilskudsaftale skal være gældende for år 2004.
2. Bloktilskuddet fastsættes i 2004 til 2.952,1 mill.kr. (2003-pris- og lønniveau). Den nu gældende reguleringsordning for bloktilskuddet fastholdes i 2004.
3. Som en del af bloktilskuddet yder staten et økonomisk tilskud til hjemmestyret på 7 mill.kr. med henblik på at sikre et for hjemmestyret tilfredsstillende eftersøgnings- og regningsberedskab i Midtgrønland og Di-

sko-området inden for den allerede eksisterende ansvarsfordeling af beredskabsopgaverne og i henhold til aftale af 29. juli 2001 mellem regeringen og landsstyret.

4. Der pågår drøftelser mellem landsstyret og Skatteministeriet om at indføre en såkaldt "entreprenørmodel" for de grønlandske tipsmidler. Parterne er enige om, at såfremt Grønlands hjemmestyre tilslutter sig modellen, vil det medføre, at der hvert år modregnes et beløb i det grønlandske bloktilskud svarende til den bortfaldne statsafgift det første år.
5. Med hensyn til fastsættelse af bloktilskuddet fra næste bloktilskudsperiode fra 2005 er parterne enige om, at der kan forhandles om principperne for en gradvis aftrappingsordning for bloktilskuddet, således at der sigtes mod, at Grønland bliver mindre afhængig af bloktilskuddet, men også med hensyntagen til solidaritetshensynet mellem de to samfund. Dette vil indgå i de generelle forhandlinger om fastsættelsen af bloktilskud fra 2005. Betænkningen fra Selvstyrekommissionen og det erhvervsudvalg, som regeringen og landsstyret er enige om at nedsætte, vil kunne danne baggrund for disse forhandlinger.

For regeringen

Thor Pedersen

For landsstyret

Augusta Salling

Bilag 2**Tilskud til Grønlands hjemmestyre i år 2004**

Mio. kr.	2004
Bloktilskud 2003 (2003-PL)	2.952,1
Reguleringer:	0,0
Bloktilskud 2004 (2003-PL)	2.952,1
PL-regulering (1,8 pct. fra 2003-2004)	53,1
Bloktilskud i alt (2004-PL)	3.005,2

Til lovforslag nr. L 185. Skriftlig fremsættelse (12. marts 2003)

Finansministeren (Thor Pedersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om tilskud til Grønlands hjemmestyre for 2004.

(Lovforslag nr. L 185).

Det foreslås i lovforslaget, at bloktilskuddet til Grønlands hjemmestyre for 2004 fastsættes til 3005,2 mio. kr. Tilskuddet er dermed reelt uændret i forhold til bloktilskuddet i 2003 og er en videreførelse af den nuværende aftale om bloktilskuddet for 2002 – 2003.

Det var med den nuværende bloktilskudslov forudsat, at der med baggrund i betænkningen fra en af Grønlands landsstyre nedsat selvstyrekommission kunne forhandles om principperne for en gradvis aftrapningsordning for bloktilskuddet fra 2004. Selvstyrekommissionens betænkning er imidlertid forsinket, hvilket er baggrunden for den etårige forlængelse af den nuværende aftale.

Med hensyn til fastsættelsen af bloktilskuddet fra 2005 fremgår det af lovforslaget, at der kan forhandles om principperne for en gradvis aftrapningsordning for bloktilskuddet. Sigtet er, at Grønland bliver mindre afhængig af bloktilskuddet, men at dette sker med hensyntagen til solidaritetshensynet mellem Grønland og Danmark. Regeringen og landsstyret er enige om at nedsætte et erhvervsudvalg som sammen med betænkningen fra Selvstyrekommissionen vil kunne danne baggrund for disse forhandlinger.

Ændringer i bloktilskuddet for 2004 vil kunne forekomme, såfremt der træffes aftale mellem landsstyret og regeringen om, at overskuddet fra spil i Grønland tilgår hjemmestyret uden dansk statsafgift. I så fald vil der ske en reduktion af bloktilskuddet, der svarer til den bortfaldne statsafgift det første år.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje Ting.